

ΤΟ ΒΗΜΑ



ΙΟΥΛΙΟΣ
1961
"Ετος Β' Αρ. φύλ.
14
Τιμή Δραχ. 1.50
Υπεύθ. Συντάκτης
Χαράλ. Λυσσαρίδης

Γραφεία
Ευξείνου Λέσχης
Θεσσαλονίκης
Βενιζέλου 20
Τηλέφ. 77-315

ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΘΟΙ

Ο ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Η παρατηρηθείσα μεγάλη προθυμία διὰ τὴν ἀπόδοσιν προσέλευσιν καὶ συμμετοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων ὄλων τῶν Ποντιακῶν Ὄργανώσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλῶν ποντιακῶν πνευματικῶν παραγόντων εἰς τὰς διεξαχθεῖσας ἐργασίας τοῦ συγκληθέντος πρὸς διμήνου ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀ' Παιμποντιακοῦ Συνεδρίου εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Ἐβξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τὸ ἐπιδειχθέν ζῶηρον ἐνδιαφέρον τοῦ Ποντιακοῦ Κοινοῦ διὰ τὰς γενόμενας προτάσεις καὶ τὰς διεξαχθεῖσας συζητήσεις, ἀποδεικνύουν κυρίως δύο τινά:

1) Ὅτι ὑπάρχουν χορηγούντα γενικά προβλήματα καὶ ζητήματα ἀφορῶντα εἰς τὴν ὁλόκληρην τῶν Ποντίων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν μὲ τὸν πλέον ρεαλιστικὸν τρόπον, καὶ

2) Ὅτι οἱ Πόντιοι διακατέχονται ἀπὸ ἰδιαίτερους πόθους καὶ ἐπιθυμίας, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ κατά τὸ δυνατόν ἐκανοποίησις.

Ἐπὶ πλέον, μὲ τὸ πραγματοποιηθέν Συνεδρὸν διεπιστώθη διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὁ μέγας δυναμισμὸς, ἡ ζωικότης καὶ ἡ ἐνεργητικότης τῆν ὁλοκλήρως διαδεδειγμένων Ποντιακῶν Στοιχείων. Καὶ ἀποτελεῖ τὸ Στοιχεῖον τοῦτο τὸν ἐν ἑκτον καὶ πλέον τοῦ ὄλου πληθυσμοῦ τῆς Χώρας.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς καὶ μόνους, ἡ συγκληθεῖσα τὸ Συνεδρὸν, ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, διηγήσατο ἑαυτῆς ἑπιθυμίας καὶ ἀξία πάντως ἐπιπλέον. Ἀξίζει ἐπιμέλειαν πᾶσα τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς σχετίζοντες τὴν πρῶτον βουλήν, διότι ἐξυπλήρυσαν μέγιστος τὴν Ποντιακὴν Ἰδέαν, μὲ τὴν ἰδέαν συγκληθεῖσας Παιμποντιακῶν Συνεδρίων.

Ἄν εἴη τὸση σημασία, πρὸς τὸ πᾶν τοῦτο, τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐτέθησαν διὰ τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἐπιθυμίας κατὰ προτεραιότητα καὶ δὲν ἐλήφθησαν ρεαλιστικῶς ἀποφάσεις.

Ἡ ἀρχὴ δὲ εἶπε: Τὸ Ἀ' Παιμποντιακὸν Συνεδρὸν ἀπετέλεσε θαυμασίαν ἀφειρητὴν πρὸς νέους προσανατολισμοὺς μὲ ἀνώτερον πατριωτικὸν καλὸν. Ἀπαράτητον τὴν ἰδέαν νὰ ἀναληφθῇ νέα καὶ συντονισμένη προσπάθεια διὰ τὴν συγκλήσιν τοῦ Β' Παιμποντιακοῦ Συνεδρίου, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Πολλοὶ καὶ σοβαροὶ λόγοι τὸ ἀπαγορεύουν.

Χρειαζέται ἐν πρώτοις νὰ ὁργανωθῇ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΤΟΣΟ ΑΓΑΠΗΘΗΚΕ

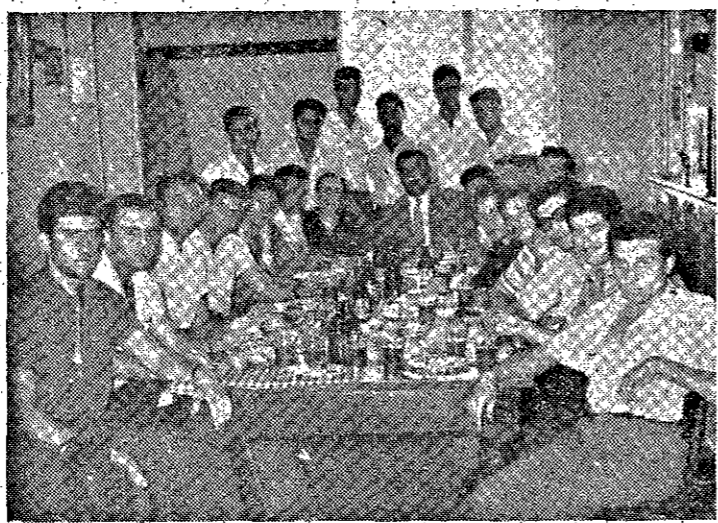
Η "ΣΤΕΓΗ ΑΠΟΡΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ," ΤΗΣ ΕΥΞ. ΛΕΣΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τοῦ κ. Χαρ. Χαραλαμπίδου (φοιτητοῦ)

Σὰν μικρὸ δείγμα τῆς μεγάλης μας εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς δωρητὰς καὶ σὺν ἀποχρέωση νὰ διαπιστωθῇ καὶ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ ὅλην τὴν Κοινωνία πόσον σκόπιμος καὶ ἀνθρωπιστικὴ εἶναι ἡ τοιοῦτη σὺν δωρεῶν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων φοιτητῶν, θὰ παρακαλοῦμε τοὺς ὄλους πρὸς τὴν εὐκαρίαν νὰ ἀσχοληθοῦν καὶ νὰ γνωρίσουν τὴν «Στέγη Ἀπόρου Σπουδαστοῦ» τῆς Ἐβξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης, νὰ ἐλθοῦν μαζί μας σὲ μιὰ φανταστικὴ ἐπίσκεψή της γιὰ νὰ τοὺς ξεναγήσωμε καὶ τοὺς δώσωμε τὴν σχετικὴν ἐξηγήσει γύρω ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς καὶ τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας της.

Ἡ «Στέγη Ἀπόρου Φοιτητοῦ» τῆς Ἐβξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης ἰδρύθηκε τὸ 1957, κατὰ τὴν ἰδέαν πολλῶν σπουδαστῶν, συσκέψεων καὶ διασταυρώσεως γνώμων.

Αἱ οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἐπιθυμίαν στήν ἐξουσίαν τὸν ἀγῶνα καὶ τὸν πόνο τοῦ ἀπορου φοιτητοῦ, συνέλαβαν τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως μιᾶς



Μία ἐκ τῶν ἐπισημοῦν φοιτητῶν τῆς «Στέγης» κατὰ τὸ τελευταῖον ἀποκαταστάσειον γέμμα

Στέγης, πρὸς τὴν δεχόμενος ὅλους τὴν ἰδέαν αὐτὴν τὴν ἀρραβῶν ἀπὸ τοὺς ἐμπνευστὰς, τὴν συζητήσας, τὴν υἰοθέτησας καὶ τὴν ἐνσάρκωσας ἡ Ἐβξείνου Λέσχη Θεσσαλονίκης.

Αἱ οἱ Πόντιοι, μέλη καὶ αὐτοὶ τῆς Ἐβξείνου Λέσχης, σὺν προτερογὰς καὶ εἰσηγητῆς, καὶ ἡ Ἐβξείνου Λέσχη Θεσσαλονίκης σὺν ἐνσάρκωσίν της, ἰδρυτῆς καὶ συντηρητῆς ἦσαν, ὅτι ἐξῆρσε γιὰ νὰ πετύχουν μιὰ ζεστὴ γωνία γιὰ τὸν παγίωμον ἀπορου φοιτητῆ, ἡ συνέχεια εἰς τὴν ὅλην σελίδα

ἑνας εἰρηνικὸς παμποντιακὸς συναγεμῶν εἰς τὸν ὅσον, ὅχι μόνον νὰ ἐξαλειφθῇ καθεὶς ἔχοντος δυσμενείας εἰς βάρος τῆς ποντιακῆς ὁλόκληρης, ἀλλὰ οἱ Πόντιοι νὰ παύσονται πρῶτον ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ πολιτιστικῇ ζωῇ τοῦ ἔθνους.

Χρειαζέται μιὰ ἐντονη καὶ συντονισμένη προσπάθεια διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ποντιακοῦ φρονήματος, καὶ διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Ποντιακῆς Γενεᾶς μὲ ὅλας τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἰδιώδη ποῦ ἐκληροδόμησεν ἀπὸ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν της.

Χρειαζέται νὰ τρωθῇ καὶ νὰ ἐξυμνηθῇ τὸ καθῆκον πρὸς διαφύλαξιν καὶ μετάδοσιν τῶν ποντιακῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ πρὸς διατήρησιν καὶ διαίωνα τῆς ποντιακῆς γλώσσης.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβληθῇ καθεὶς ἐνέργεια, ὅστε νὰ μὴν θιγῶνται Πόντιοι, καὶ γενικὰ Πρόσφυγες, ἄστεργοι καὶ ἀναποκατάστατοι ἀκόμη εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρὰ ὅσπερ ἀπὸ μίαν τεσσαρακονησίαν.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιδειχθῇ καθεὶς ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου ὄλων τῶν Ποντίων, διὰ τὴν περὶ θαλψιν καὶ ἐνίσχυσιν ὄλων τῶν ἀπόρων Σπουδαστῶν καὶ διὰ τὴν ὁλοκλήρως συμπαράστασιν καὶ ἐνίσχυσιν πρὸς τὰς ποντιακάς μεγαλοφυΐας.

Πρέπει νὰ ὁργανωθῇ καὶ νὰ γενικευθῇ ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη (νοσηλεῖα, ἐργασία, περιθαλψίς ἀπόρων κ.τ.λ.) ἐπὶ συντονισμένον καὶ ὁραματικὸν σχέδιον.

Πρέπει διὰ γενικῆς κινήσεως καὶ γενικῆς συνδρομῆς νὰ ἰδρυθῇ Ποντιακὸν Μουσεῖον ἀπὸ Ποντιακῆ Βιβλιοθήκης.

Ἐχομεν ἐπὶ πλέον καθῆκον, ἀπὸ κοινῶν ὄλων, νὰ σαλπύσωμε εἰς τοὺς Ἕλληνας ὁρίζοντας καὶ τὰ πέλατα τῆς Οἰκουμένης, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποδεικνύωμεν πᾶν τόπος, ὅτι εἰμὲθα διακεκριμένον τμήμα τοῦ ἔθνους, μὲ ἱστορίαν καὶ παραδόσεις, Ἕλληνας πρὸς κατωρθώσαμε μῦθα εἰς δουλείαν αἰῶνων καὶ μακρὰν τοῦ κεντρικοῦ ἔθνικο κομποῦ, νὰ διατηρήσωμε τὴν ἀρχαιοτάτην καὶ ἑλληνικωτάτην γλῶσσαν μας, τὸν ἔθνομόν μας, τὴν θρησκείαν μας καὶ τὴν τιμὴν μας. Νὰ διαλαλήσωμε ἀκόμη ὅτι θάβραδίζωμεν πάντοτε τὸν δρόμον τῆς ἀποστολῆς μας ὡς φ. υ. λ. η. κ. α. θ. α. ρ. ὡ. σ. Ἕ. λ. λ. η. κ. η. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ

Ὅταν πρὸς 40 περίπου ἔτων, φοβεραὶ θύελλαι καὶ καταγίγδες συνεκλόνησαν τὸ ἔθνος ἐκ θεμελίων καὶ ἀνεπείρα τοῦ συγκλονισμοῦ ἐκείνου ἐπὶ ἤλθεν ὡς μοιραῖον, τὸ γνωστὸν γενικὸν ξεριζώμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τοῦ Πόντου, τότε ἀκριβῶς αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ τῆς Ἐλευθέρας Πατρίδος ἠνοιχθῆσαν καὶ ἔπεσαν εἰς τὰς θεμέλιας ἀγκάλας αὐτῆς ὡς φιλοστόργον Μητέρα, τὰ ἐπὶ ἤσαντα καὶ ἐπὶ αἰῶνας ἐγκατασπαρμένα εἰς τὰ πέλατα τῆς Ἀνατολῆς: τέκνα της, τὰ ὁποῖα περιέβαλλε μὲ καθεὶς δυνατὴ στοργή. Ἡ Παμμήτορ Ἑλλάς, ἠρώσθη ὑπὲρ τῶν πόντων καὶ τὸ δάκρυ τῶν προσφύγων της, ἐσκόρπισε κατὰ δύναμιν ἐθλογίας πρὸς περὶ θαλψιν, ἀλλὰ καὶ ἀναθέματα κατὰ τῶν βαρβάρων δικωκῶν τῶν τέκνων της.

Τὰ ἀγκάλας καθὼς εἴπαμε, μὲ στοργὴν μητρικὴν καὶ τὰ ἐκαμάτωσε βραδύτερον ὡς ἀντάξια τῶν προσδοκῶν της τέκνα. Ὡς ἦτο φυσικόν, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀφίξεώς τῶν Ποντίων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἦσαν χρόνια ἀγῶνων καὶ ὑπερανθρώπων θυσιῶν πρὸς διατήρησιν τῶν εἰς τὴν ζωὴν. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου πέρασαν αἱ παγεταὶ, νηφελοὶ καὶ ὄμβροι ἠμέραι ἀνασυγκροτήσεως καὶ προόδου. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀνδροπίνης ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς δράσεως, καίτοι ἀπετέλει ἐκ παραδόσεως τὸ ἐθνεγενετικὸν εἶδος τῆς ψυχῆς ἐκάστου Ποντίου, ἐν τούτοις, πρὸς συγκυρίαν δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀναπτύχθῃ ἀμέσως καὶ εἰς βαθμὴν ἐντονίαν, εἰς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐκαστοὶ Πόντιοι, ἀντιμετώπιζε σοβαρῶς, θέμα ἐπιβιώσεως τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐπομένως θέμα ὑπάρξεως.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

Ἦτο ἐπιβεβαιωμένο, πάντα τ' ἀνωτέρω, νὰ ἐπιφέρωμι μὲ κρᾶν τινὰ διακοπήν εἰς τὴν ἐκ παραδόσεως ἐφεσιν τῶν Ποντίων διὰ τὴν ὁργανωμένην Ἐθνοκοινωνικὴν καὶ πνευματικὴν δράσιν. Μετὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἀποδοσῆς τῆς ζᾶλης ἐκ τῶν ποικίλων κλυδωνισμῶν, ἔσπευσαν οἱ Πόντιοι πρὸς 30ετίας καὶ πλέον, πρῶτοι ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἰδρυσαν τὰ πρῶτα Σωματεῖα τῶν, εἰς τὰ κατὰστατικὰ τῶν ὁποίων πλὴν τῶν ἄλλων, ἀποκρυσταλλοῦνται ἡ ἰερά νοσταλγία τοῦ ἀλημονήτου Πόντου, ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἑλευθέραν Πατρίδα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπίνης φιλαλληλίας καὶ ἀλληλεγγύης.

προσεβῶν εἰς τοὺς μαργαρίτας τοῦ ἔθνους πρὸς ἐξῆς τῶν ἀντανακλαστικῶν ἀγγύλων τοῦ σπινθηρίζοντος ὄπου Θεοῦ Φωτὸς θαυματογόνο καὶ ἀνεσπέρου οὐρανοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τὴν ἐπέκεισιν δὲως καὶ τὴν γενίκευσιν τῆς ἀγαθοποιῆς αὐτῆς δράσεως τῶν Ποντίων καὶ τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τοῦ μεγάλου ποντιακοῦ δυναμισμοῦ, παρασταταὶ ἀνάγκη ἐπιβεβλημένη καὶ καθῆκον ἀπόλυτον ὄπως οἱ πόλεις καὶ οἱ ἄλλοι χωρὰ ὅπου κατοικοῦν Πόντιοι, ἀποκηθῶν τὰ ποντιακὰ Σωματεῖα τους, αἵτινα ἐγένετο ἀμιλλόμενα μεταξὺ τῶν θὰ δημιουργήσων νέας μαθητικὰς Κυψέλας ὅπου θὰ καλλιεργηθῶν ἐπιμελῶς ἡ ἰερά νοσταλγία διὰ τὸν ἀλημονήτον Πόντον, καὶ ἰδιαίτερον ἡ διαφύλαξις καὶ μετάδοσις τῶν λογογραφικῶν, ἡθογραφικῶν πνευματικῶν καὶ ἐθνοκοινωνικῶν παραδόσεων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Πόντος θὰ ζῆσιν ἀλάνθως εἰς τὴν ψυχὴν τῶν συμπατριωτῶν Ποντίων, ἀνευ γεωγραφικῶν φραγμῶν καὶ ἀπροσπελάστων ὁρίων καθὼς ζῶσιν ἡ Ἑλλάς εἰς τὰς καρδίας τῶν Ποντίων, ὅταν οὗτοι ἐδρῶντο ὑπὸ δουλείαν πολλῶν αἰώνων.

Ὅλοι οἱ Πόντιοι συμπατριῶται, ἄς ἐνωθῶμε πρὸς ἐνός ἱεροῦ σκοποῦ, τῆς συγκροτήσεως δηλοῦντι Σωματεῖον μὲ τὰς μνημονευθείσας ἐπιδιώξεις καὶ ἄς εἰμὲθα βέλαιοι, ὅτι σὲ λίγο χρόνῳ διάστημα, θὰ δικαιώσωμε πλήρως τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ μιᾶς γενικωτέρας, ἐθνεγενετικῆς καὶ ἐπιφελεστάτης διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ ἔθνος, ἰδέας.

Ὅσοι πιστοὶ Πόντιοι, ἄς σπεύσωμε εἰς τὸ προσκληθέν ἄνευ διαταγῶν καὶ ταλαντεύσεων, εἰς τὸ δέλωμε νὰ ἀφελήσωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ τὸ σόνολον. ΧΑΡΑΛ. Π. ΚΙΑΤΣΙΔΗΣ Διηγήτορας

Κατὰ τὸ συγκληθέν τὸ πρῶτον, ἐν Θεσσαλονίκῃ πρῶτον Παιμποντιακὸν Συνέδριον, διεπιστώθη περιττῶς ὅτι, τὰ Ποντιακὰ Σωματεῖα ἀνέπτυξαν θαυμασίαν καὶ πολὺμῶρον δράσιν πρὸς ὄλους ἐν γένει τοὺς τομεῖς, δράσιν δυναμικὴν νὰ χαρᾶ κτηρησθῇ ὡς πραγματικὸς ἄθλος ἐν τῷ συνόλω της.

Εἰς τὸ Συνέδριον κατεφάνη ὅτι, ἐκαστον Ποντιακὸν Σωματεῖον ἐν Ἑλλάδι, ἀποτελεῖ καὶ μίαν πυραμίδα φωτεινῶν ἠμαρτῶν προόδου καὶ πολιτισμοῦ, δυναμένων νὰ

ΟΙ ΤΡΟΦΙΜΟΙ ΤΗΣ "ΣΤΕΓΗΣ ΑΠΟΡΟΥ ΦΟΙΤΗΤΟΥ," ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Κ. ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΝ

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ μὲ τὸ ἐπιχειρηματικὸν κλειστικὸν τῆς «Στέγης Ἀπόρου Φοιτητοῦ» τῆς Ἐβξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης, λόγῳ τῶν

ΤΟ «ΒΗΜΑ»
ΤΗΣ ΕΥΕΡΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

1) Έσωτερικού
Έτησια δρχ. 30
Εξαμηνος > 15
Δήμων, Κοινοτήτων, Οργα-
νισμών, Σωματείων κτλ.
Ετησια > 100
Εξαμηνος > 50

2) Έξωτερικού
Έτησια δολ. 2
Εξαμηνος > 1

Υπεύθυνος Συντάξας
Χαράλαμπος Λυσσαρίδης
Πλατεία Διοικήτηριου 3

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Άγγελος Σούλας
Αλεξανδρείας 58

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΛΑΪΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΕΤΕΡΟΝ ΚΙ' Η ΛΥΓΕΡΗ

(Εισαγωγή και ανάλυσις υπό του
* Άναστ. Αναστασιάδου)

Μεγάλην σημασίαν είχε η ανακρίση και η άγωγή των νεοκρίτων κατά την μακροχρόνιον ζωή και ιστορία του. Χαρακτηριστικόν της σημασίας αυτής καθώς και των άγνων ήθων και έθιμων από επικρατούσαν, είναι το λαϊκό πομπάκι τραγούδι: «**Ετερον κι' η λυγερή**».

«Ένας νέος λεβεντόσωμος και σφριγηλός (ό **Έτερον**) είναι συνοδοπόρος μιάς ώρας και λυγροκόρμης νέας (ή **Λυγερή**). Περούνη δάση, φαράγγια και έρημα στενά κατόνοιοι οι δύο τους. Ο νέος γοητεύεται από την διορφή της κοπέλλας, την ερωτεύεται παρφορα και πόθος ασυγκράτητος τον κερτύνει. Έν τούτοις ο δλητή διαδρομή ή γλώσσα του δένεται και δέν τομά να πη λέξει για να δμολογήση τον έρωτα και τον πόθο του. «Ωσπου φτάνουν σε ένα δρομικόν ποτάμι, πού έπρεπε να περάσουν για να συνεχίσουν τον δρόμο τους. Περού η νέος το ποτάμι και στέκεται στην αντίπερα όχθη. Άγωνία και φόβος παίρνει την κόρη πού δέν μπορεί να περάση το ποτάμι μόνη της και άρχίζει τα παρακάλια και τα ταξίματα για να γυρίση ο νέος να την περάση:

- «**Ετερον κι' η λυγερή, πών όλον τον ποταμόν**»
 - «**Ετερον έπέρασεν, ή κόρη κ' έπέρασεν.**»
 - Πέρασον με **Έτερε, το τόφ' ήμ' θά δίγω σε.**
 - **Τό τόφ' ήμ' τ' έσον άς έν, άλλό τόφ' τάμαν τάξον με.**
 - Πέρασον με **Έτερε, τά βραχιόλια μ' δίγω σε.**
 - **Τά βραχιόλια σ' κ' ήλ' άτα, άλλα τόφ' τάμαν τάξον με.**
 - Πέρασον με **Έτερε, τά τσόγ' κλάια μ' δίγω σε.**
 - **Τά τσόγ' κλάια σ' κ' ήλ' άτα, άλλα τόφ' τάμαν τάξον με.**
 - Πέρασον με **Έτερε, άσών ψή μ' κ' ήνέτερα** γ' άλλα όλια δίγω σε.
- Ο νέος ύστερα από τό τελευταίο τάξιμα γυρνά πίσω και την περνά από τό ποτάμι. Παίρνει τό θάρος και ζητά την έκπληρωση του ταξίματος.
- **Κόρη δός με ντό έταξες και ντ' εσυνετάξαμε.**
 - **Έμπρια μουν λειβάδια έν,** πάμε κεί και δίγω σε.
 - **Κόρη για δός με ντ' έταξες και ντ' εσυνετάξαμε.**
 - **Έμπρια μουν καλόβια έν,** πάμε κεί και δίγω σε.
- Μόλις όμως έφτασαν στα καλόβια ή κόρη κρύφτηκε σε μιά καλόβια όπου ζήτησε την προστασία μιάς παρκαρομάνας και ο νέος απαγορευμένος έξακολούθησε μόνος τον δρόμο του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΡΩΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΑΝΤΑΣ ΚΑΙ Η ΕΞΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ

Τοσ κ. ΣΤΑΘΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ (Καστανιά Βεροίας)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η τουρκική κυβέρνηση άποφάσισε να έξορση τους Σανταίους και να καταστρέψη τή Σάντα, αλλά έως από φόβο μήπως όλοι οι άνδρες ή και όλος ο πληθυσμός καταφύγη στα δάση πού ήσαν πυκνά και άπέραντα, γι' αυτό θέλησαν να τους γελάσουν. Στις 3 Σεπτεμβρίου έστειλε μερικούς στρατιώτες μαζί με τον 1. Δοξόπολιό εκ μέρους του μητροπολίτη Ροδοπόλεως με διαταγή του μεράρχου Τραπεζούντας να έτοιμασθούν οι ήλικίες 20-45 και τή Δευτέρα να άνεβούν στο Γαζουχλού, όπου θα ένωθούν με άλλους από άλλες περιφέρειες για να πάνε στην Άργυρούπολη. Άλλίως όλοι οι Τούρκοι από τό Ρίζαιο ως τά Πλάτια να θά έπρεχαν για να καταστρέψουν τή Σάντα. Θά έμειναν στη Σάντα 6 μήνες για να καταστρέψουν τά χωριά και να πιάσουν τους άντάρτες. Αυτά έλεγε ή διαταγή, ο μεράρχος όμως είχε μαζί του 3 συντάγματα τακτικού στρατού και έθασε στη Γαλλίαντα. Οι πρόκριτοι τής Σάντας άπεφάσισαν να τίς λούλου 60 στρατιώτες και να δώσουν στον καθένα από 60 πτακανόντες. Συνάμα δέ έστειλαν στο μητροπολίτη τό μουχτάρη και τον 1. Κουφατήν για να τον παρακαλέσουν να μεσολαβήση να δοθούν άκόμα 3 μέρες για να έτοιμασθούν οι στρατιώτες.

ζουν ότι έχει ληφθή ή άπόφαση τής καταστροφής και έξορίας, και όλα αυτά είναι περί τή πιά. Άς κείνη ή Κυβέρνηση ότι καλό νομίζει.

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΜΑΓΑΡΑΣ

(Κατά διήγησή του άντάρτη Κώστα Σωτηροπούλου).

Τή νύχτα πολλές γυναίκες και παιδιά ενώθησαν με τους άντάρτες, πού κατέβηκαν άμέσως στα Φτελεώνα (Υπαπανή και Κοπαλάντων) για να πάρουν μαζί τους τά γυναικόπαιδα και να τά γλυτώσουν από τή έξορία. Πήραν περίπου 300 ψυχές καθώς και τ' άγελάδια τους και πρωί-πρωί έφθασαν στού Χαρασάνταν. Πριν όμως προφθάσουν να κρυφθούν στο δάσος, δέχθηκαν τή επίθεση στρατού και τσετέδων. Τότε οι άντάρτες τον μέν πληθυσμό είπαν να βαδίση προς τή «Μάγαρα» (μεγάλο σπήλαιον), αυτοί δέ άντεπροβόδωσαν και όπισθοχωρώντας σιγά-σιγά έφθασαν και αυτοί μπροστά από τή Μάγαρα, όπου είχαν προχώρα προχώρα για τήν άμυνα. Είχαν άντίκρου τους 600 τσετέδες του Κάλφα και του άδελοφού του, 3 συντάγματα τακτικού στρατού με 3 κανόνια και 13 μυροαλιόβια. Άπάνω δέ και πίσω από τή Μάγαρα 600 καβαλλάρηδες. Ήσαν κυκλωμένοι από παντού. Μόνο μιά διόδος ύπήρχε στη θέση Μερτάν - λιβάρι πού τή φύλαγαν 3 άντάρτες για να φύγουν εν ανάγκη από κεί προς τό δάσος Βαϊβάτρε.

Οι άντάρτες κατέβαλλαν ύπερανθρώπους προσπάθειες για να άποκρούσουν τής άτέλειωτες επίθεσεις, χωρίς όμως να έχουν και τήν ελάχιστη ελπίδα ότι θα γλυτώσαν τελικά.

Σε μιά στιγμή τής μάχης άπελπίσθηκαν. Ο 1 Ξανθοπούλος άφήκε τή θέση του και πήγε κοντά στα γυναικόπαιδα, πού καταλάβαιναν τον έσοχα κίνδυνο, έκλαιαν και σταυροκοπούσαν. Μπορούσε όμως να μείνη εκεί; Γύρισε πίσω όποτε είδε μερικούς Τούρκους να κατεβαίνουν από τά νάτα με ζώα. Είδοποιεί άμέσως τον άρχηγό τους, τον Έκκλειδη και αυτός δίγει σύσταση να κρατήσουν τή θέση τους, ο ίδιος δέ με δύο άλλους τρέχει προς τους Τούρκους, και τούς ρωτά από μακριά ποιοι είναι: «Άνθρωποι του Κάλφα άπάντησαν. Έλάτε γρήγορα τους ξαναεπίτε. Μόλις όμως οι Τούρκοι έκομαν μερικά δήματα καπάλαβαν πώς άντίκρου τους είχαν άντάρτες και θέλησαν να προβόδωσαν, αλλά δέν πρόφθασαν. Δύο σκοτώθηκαν, ένας παραδόθηκε και δύο τραυματίσθηκαν έφυγαν.

Γυρίζουν στη θέση τους όπου βρίσκουν τό γέρο - Τσιρίτη σκοτωμένο, διότι, οι Τούρκοι βρήκαν εύκαιρία κατά τήν άπουσία τους, πλησίαν και τον σκότωσαν. Η μάχη έξακολούθησε ως τή νύχτα. Τότε οι άντάρτες άπεφάσισαν να φύγουν ώφελούμενοι από τό σκοτάδι. Άλλά 3 από τους συντρόφους τους ήσαν πολύ κοντά στούς Τούρκους, και ήταν άδύνατο να όπισθοχωρήσουν χωρίς να γίνουν άντληπτοι και να κυληρθούν. Στους τρεις αυτούς έφριξαν τρεις χειροβομβίδες, έ κείνοι τής πέτοσαν στούς Τούρκους και όπισθοχώρησαν. Πήραν τά γυναικόπαιδα και άνέβηκαν σ' ή Μερτάν τό λιβάρι, όπου έμειναν ως ής τρεις μεσά τή μεσάνυχτα.

Τα στή γέφυρα του Ζουρντασάν των, από τό μέρος τής Κολόσσας και των Φτελεών ήρθαν πολλοί για ληλασία, αλλά έδωσαν τους άντάρτες και έφυγαν πάνω φωνάζοντας. Οι άντάρτες πυροβόλησαν και σκότωσαν σχεδόν όλους, 32 άνδρες και γυναίκες.

Τά γυναικόπαιδα πού είχαν μαζί τους οι άντάρτες έστειλαν άλλα στη Λειβέρτα, και άλλα στη Γαλλίαντα για να κατεβούν από κεί στην Τραπεζούντα.

Από τή στιγμή αυτή οι άντάρτες καταδικώμενες και καταδικώμενοι τρέχουν από τή Σάντα στην Ούζη και από κεί στην Γαλλίαντα, στη Λαροαχή και πάλι πίσω. Σαράντα από αυτούς ξεκίνησαν να φύγουν στη Ρωσία, άλλα στο 1ο σιπρ προδόθηκαν, πιάσθηκαν 5 και κρεμάσθηκαν στην Πάπερτη.

Πριν όμως λήξει ή προθεσμία των 3 ημερών τής διαταγής δηλ. στις 5 άρχισαν να κατεβαίνουν άλλοι από τό Γαζουχλού και άλλοι από τό Κιμισλή πεζοί και καβαλλάρηδες τακτικοί και άτακτοι μαζί με τό μεράρχο.

Στις 9 του μηνός έγινε συνάντηση των άνταριών με άπεσταλμένο του μεράρχου πού τους είπεν ότι, δν δέν παραδοθούν, θα κείνη ο στρατός τής Σάντας. Οι άντάρτες ελεγαντηροφορηθή ότι είχαν ήδη συγκεντρώσει τους άνδρες και γι' αυτό του άπάντησαν ότι γωρι

και ούς άντάρτες έκομαν σύσκεψη και πήραν τήν άπόφαση τά μέν γυναικόπαιδα να στείλουν για να κρυφθούν στο δάσος τής Βαϊβάτριάς, όπου τό δάσος ήταν πυκνό κα' άπάτηρο από άνθρώπινο ποδάρι. Επειδή όμως είχαν και βρέφη και νήπια πού μπορούσαν να τους προδώσουν με τής φωνές τους, γι' αυτό τά έσφαξαν και τά τοποθέτησαν πλάγι στο δρόμο. Οι άντάρτες για να ξεγελάσουν τό στρατό και να άκολουθήση αυτούς και όχι τά γυναικόπαιδα, άφήκαν ήχη καταφανή επάνω στο δρόμο, άνέβηκαν σ' Ούζου-σουρτι και κρύφθηκαν στο δάσος τής Παγιαχανάς.

Προς τά έξημερώματα οι Τούρκοι έκομαν τήν επίθεση. Άπάντηση καμία. Προχώρησαν προς τή σπηλιά, άλλα τή βρήκαν άδειαν. Άκολούθησαν τά ήχη και βρήκαν τά έφτα ή ήπια σφαγμένα και είδοποίησαν τό μεράρχο. Αυτός όταν ήρθε και τά είδε διάταξε τό στρατό να άποσυρθή στη Σάντα λέγοντας: Είναι άδύνατο να κυνηγηθούν άνθρωποι πού σφάζουν τά παιδιά τους, Άλλά ούτε και στη Σάντα έκατσε. Φεύγοντας άφήκε 150 καβαλλάρηδες για να ληλατήσουν και καταστρέψουν ό,τι έμεινε, να κάψουν τά σπύτια και ύστερα να φύγουν και αυτοί.

Τόν Δεκέμβριο είχαν αναγγελθή ή άνταλλαγή και οι άντάρτες χωρισμένοι σε δύο ομάδες νύχτα κατέβηκαν από τήν Ούζη στην Τραπεζούντα, όπου και κρύφθηκαν, άλλα ύστερα άπό λίγες μέρες άνακαλύφθηκαν και μεταφέρθηκαν στις φυλακές. Εκεί οι Τούρκοι και μελισια ούς έκομαν σχέδιο να τους δολοφονήσουν.

Ο ύπόλοιποι σκόρπισαν και έμειναν μόνο 17 πού θέλησαν να φύγουν με μωτέρ στη Ρωσία άλλα δέν τό κατόρθωσαν και γύρισαν πίσω.

Τά Δεκέμβριο είχαν αναγγελθή ή άνταλλαγή και οι άντάρτες χωρισμένοι σε δύο ομάδες νύχτα κατέβηκαν από τήν Ούζη στην Τραπεζούντα, όπου και κρύφθηκαν, άλλα ύστερα άπό λίγες μέρες άνακαλύφθηκαν και μεταφέρθηκαν στις φυλακές. Εκεί οι Τούρκοι και μελισια ούς έκομαν σχέδιο να τους δολοφονήσουν.

«**Ετερον κι' η λυγερή**»

«Ένας νέος λεβεντόσωμος και σφριγηλός (ό **Έτερον**) είναι συνοδοπόρος μιάς ώρας και λυγροκόρμης νέας (ή **Λυγερή**). Περούνη δάση, φαράγγια και έρημα στενά κατόνοιοι οι δύο τους. Ο νέος γοητεύεται από την διορφή της κοπέλλας, την ερωτεύεται παρφορα και πόθος ασυγκράτητος τον κερτύνει. Έν τούτοις ο δλητή διαδρομή ή γλώσσα του δένεται και δέν τομά να πη λέξει για να δμολογήση τον έρωτα και τον πόθο του. «Ωσπου φτάνουν σε ένα δρομικόν ποτάμι, πού έπρεπε να περάσουν για να συνεχίσουν τον δρόμο τους. Περού η νέος το ποτάμι και στέκεται στην αντίπερα όχθη. Άγωνία και φόβος παίρνει την κόρη πού δέν μπορεί να περάση το ποτάμι μόνη της και άρχίζει τα παρακάλια και τα ταξίματα για να γυρίση ο νέος να την περάση:

«**Ετερον κι' η λυγερή, πών όλον τον ποταμόν**»

«**Ετερον έπέρασεν, ή κόρη κ' έπέρασεν.**»

— Πέρασον με **Έτερε, το τόφ' ήμ' θά δίγω σε.**

— **Τό τόφ' ήμ' τ' έσον άς έν, άλλό τόφ' τάμαν τάξον με.**

— Πέρασον με **Έτερε, τά βραχιόλια μ' δίγω σε.**

— **Τά βραχιόλια σ' κ' ήλ' άτα, άλλα τόφ' τάμαν τάξον με.**

— Πέρασον με **Έτερε, τά τσόγ' κλάια μ' δίγω σε.**

— **Τά τσόγ' κλάια σ' κ' ήλ' άτα, άλλα τόφ' τάμαν τάξον με.**

— Πέρασον με **Έτερε, άσών ψή μ' κ' ήνέτερα** γ' άλλα όλια δίγω σε.

Ο νέος ύστερα από τό τελευταίο τάξιμα γυρνά πίσω και την περνά από τό ποτάμι. Παίρνει τό θάρος και ζητά την έκπληρωση του ταξίματος.

— **Κόρη δός με ντό έταξες και ντ' εσυνετάξαμε.**

— **Έμπρια μουν λειβάδια έν,** πάμε κεί και δίγω σε.

— **Κόρη για δός με ντ' έταξες και ντ' εσυνετάξαμε.**

— **Έμπρια μουν καλόβια έν,** πάμε κεί και δίγω σε.

Μόλις όμως έφτασαν στα καλόβια ή κόρη κρύφτηκε σε μιά καλόβια όπου ζήτησε την προστασία μιάς παρκαρομάνας και ο νέος απαγορευμένος έξακολούθησε μόνος τον δρόμο του.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΙΩΓΜΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Τοσ κ. Άγαθ. Φωστηροπούλου

Χειμώνας του 1922. Στόν άμαξωτό δρόμο από τήν Τραπεζούντα προς Έξερσούμ, σκεπασμένο από χιόνια, μαυρίζουν κάθε μέρα φάλαγγες από έκτοπισμένους. Από τά παράλια και τά έσωτερικά του Πόντου έκτοπιζονται όλοι οι άνδρες από 15-60 έτών Πεζοπορία ήμέρες και έβδομάδες μέσα στα χιόνια και στην παγωνιά, άπλάσις προς έξόντωσιν, λευκή ομαδική σφαγή. Σατανικό σχέδιο δια τον άφανισμόν του Ποντιακού Έλληνισμού, πού έζησε, και άνθησε 28 οίώνες σ' αυτή τή χώρα. Αί φάλαγγες κινούνται από κάθε σημείο, από πόλεις και χωριά, από τά πεδιά και τά όρεινά. Ένας άξεστος ζανταρομικός έλέραε από τά Έλληνικά χωριά στην περιοχή Κρούμνης και μάζεψε δλόκληρη φάλαγγα. Μάνες και σύζυγοι τρέχουν κατόπι στα παιδιά και στούς προστάτες τους με δάκρυα στα μάτια και με σπαραγμό στην καρδιά. Φορτωμένοι με όσα μπορούν να σηκώσουν, έξουνούν για τό μαρτυρικό ταξίδι και άφήνουν πίσω τους προσφιλείς ύπαρξεις, έρημα και άπροστάτευτα γυναικόπαιδα.

Οι διωγμοί τής Φυλής από τον Άσιατήν έπιδρομέα επαγαλαμβάνονται σε όλη τήν άγροτική. Η φάλαγγα έφτασε μετά τρεις ήμέρες στην Άργυρούπολη. Εκεί καιαφθάνουν συνεχώς άποστολές, άτελείωτη σειρά από θύματα των βαρβάρων. Από δώ άρχίζει ή πορεία μέσα σε άπέραντη πεδιάνη, χιονισμένη έκταση. Σε κάθε σταθμό οι ζανταρομάδες κλείνουν τους έκτοπισμένους μέσα σε χόνια, σε σταύλους βρωμερούς, με τό πρόσχημα τής

άσφαλείας και με φανερό σκοπό τον έκβιασμό και τή ληστεία. Ξέρουν ότι ή καθεής έφρονται να πουλήση κάμψηνη, δ,τι είχε, για να πάρη μαζί του ένα μικρό ποσό, πού θα τον κρατούσε στη ζοή ένα διάστημα. Οι κλεισμένοι άναγκάζονται, να δωροδοκούν τους ένόπλιους συνοδούς των και βγαίνουν από τό κρατητήριο. Διανυκτερεύουν σε άλλα κρυφτεία και τήν άλλη μέρα συνεχίζουν τή μαρτυρική πορεία.

Βαθίζουν πάντοτε μέσα στα χιόνια σκυφοί και σιωπηλοί, με τό φάσμα του κινδύνου έμπροστών. Κάπου-κάπου οι ζανταρομάδες άγροπονοάζουν τά γαζυζίζονται, ότι κάποιος θέλησε να φύγη. Άλλο-σταμάτω μέσο για χορηματική άφαιμάξη. Κανείς δέν σκέπτεται να φύγη ν' αφήση τή συντροφιά του μέσα στούς χιονισμένους κάμπους με κίνδυνο να πυροβοληθή. Άλλά οι άγριοι ζανταρομάδες τον πιάνουν, δένουν τά χέρια του με σχοινιά και τον σπρώχνουν βίανασα. Άκολουθεί ή δωροδοκία για να λυθούν τά χέρια του.

Μετά τρεις ήμέρες ή φάλαγγα άφού πέρασε από έρημα και κατεστραμένα Άρμενικά χωριά, έφτασε στο Παίπουρ. Εκεί ή πορεία σταμάτησε. Τό Έξερσούμ γέμισε και δέν χωρεί άλλους έκτοπισμένους. Πρέπει να προετοιμασθή άλλο σημείο. Μετά 20 ήμέρες κινούμε για τό Έρζινκίν. Τώρα προχωρούν μαζί μας και Κερασούντοι έκτοπισμένοι. Τό χιόνι προσβάλλει τά μάτια μας και παθαίνουμε όφθαλμία. Κάποτε φτάνουμε έμπροστού πανύψηλο βουνό «Σιπικόρ» κ' ένώ άνεβαίνουμε στός πλευρά του, δια-

κρίνομε άγέλες από λύκους. Κάτω από τό βουνό είναι ο τόπος τής έξορίας μας, τό Έρζινκίν. Μας έπέτρεψαν να διαμεινόμενι στο σχολείο τής Έλληνικής Κοινότητος. Οι στρατολογημένοι όμογενείς έργάζονται σκληρά στα περιβάλλοντα έργατικά τάγματα σε βαρύτερες άγχαρείες, πού άποβλέπουν στην έξόντωσή τους. Στο μεταξύ τους προσβάλλει ο ο τύφος.

Μέσα σ' ένα έρπειωμένο θάλαμο έδρασε έαλωμένος σαράντα άσθενής από τύφο μέσα σε κουρέλια μ' ένα ξεροκόματο ψωμί δίπλα τους. Δέν γλύτωσε κανείς. Μας είπαν ότι μιά παγερή νύχτα 17 όμογενείς έκομαν, να βγάλουν από τά χιόνια τό άλλο ένός άπούπταση. Τό πρωί τους βρήκαν όλους παγωμένους στη στάση τής έργασίας των.

Τόν Άπρίλιο, διαν τελείωσε ή προθεσμία τής άπαλλαγής μας από τή στρατολόγησι φώναγαμε μιά ομάδα. Πέρασαμε ποτάμια και βουνά, ένώ έβραδίζαμε μόνο τή νύχτα και μετά 5 ήμέρες φτάσαμε στα χωριά μας. Τόν άλλο χειμώνα κατέβηκαμε μερικοί στην Τραπεζούντα, όπου επικρατούσε σύγχυση και πανικός.

Κάθε μέρα οι όμογενείς οδηγούνται άπρωδοποίητα στα πλοία και καταλαμβάνονται, τά σπύτια και οι περιουσίες των. Χιλιάδες γυναικόπαιδα από τό έσωτερικό περίεμαν στην παραλία, να φύγουν, ένψ τους έμάστιξαν στεροσεις και έπιδημίες. Κατόπι από νέες σκληρές δοκιμασίες βροθήκαμε μέσα στο τυρκικό πλοίο «Γκιουλ Τζεμάλ», όπου ο Βαλής έπεβίβασε πέντε χιλιάδες πρόσφυ-

γες. Μόλις άνέβαιναν τή σκάλα του πλοίου, τους έρευνούσαν άστυνομικοί, άφαιρούσαν τά χρήματά τους και τά έβραζαν σε ήχη σακούλα, πού βαστούσε ένας κομισέρης. Κατά τόπλοιον ο τύφος και ή εύλογία έβράζαν τόπος σταβγμένους έπιβάτες πού λημονούσαν τον πόνο του ξεριζωμού έμπροστού φάσμα του Χάρου. Στην Κωνσταντινούπολι άπηγόρευσαν κάθε επικοινωνία. Είδοποιήσαμε τότε τό Πατριαρχείο μας, πού έστειλε 5000 ψωμιά στούς ληστευμένους έπιβάτας του πλοίου. Από τον Άγιο Στέφανον, όπου μάς μετέφεραν, ο γράφων, δίφυγε και άνεφανερος τους διωγμούς εις τό Έθνικόν Κέντρον. Άρρωστος έπιβίβασθόν εις μικρόν ξένον πλοίο διά τήν Έλευθέραν Πατρίδα. Τρεις ήμέρας έπάλασε με τον τύφο χωρίς κυμμία περίθαλψη και διαν συνήλθε εις τον λιμένα τής Θεσσαλονίκης, άντίκρουσε Έλληνα ναύτην καθισμένον κοντά του. Η χαρά, πού έπλημμύριζε τήν βασανισμένη ψυχή του με τή σσητήρα από τον χάρο και τήν απολύτρωσιν από τήν θρηνώδια των Τούρκων, του έφερε δάκρυα στα μάτια. Έχρησάθησαν δύο μήνες, δια να συνέλθη και να ζητήση έργασίαν διά τούς ήλικούς του, πού έμειναν στο χωριό μας έως τό άλλο έτος. Στο μεταξύ όμως ο πατέρας του άπεβίωσε και τον άκολούθησε ή μητέρα του, μόλις έλάτρησε άρρωστη στο έλευτέρο χρώμα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΤΗΣ «ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ»,
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Είς τό νεοανακαινισθέν και συγχρονισθέν κτίριον τής **ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ** (Βασιλ. «ΟΛΓΑΡΙΑ 131»), λειτουργεί καθ' όλον τό διάστημα του έτους διά φοιτητίας-σπουδαστίας-εργαζόμενα κορίτσια **ΣΤΕΓΗ ΚΟΙΤΙΣΤΙΟΥ**

Είς αυτήν λειτουργεί επίσημα από τής 1ου Ιουνίου και μέχρι τής 15ης Οκτωβρίου έκάστον έτους τμήμα θεατρικής περιόδου όπου γίνονται δεκατέ νεάνιδες προετοιμαζόμενα διά τας εισαγωγικάς εξετάσεις τών **Ανωτάτων Σχολών, τής Παυ. Ακαδημίας κ.τ.λ.**

Η όργανοεισική θαλυπωρή, ή άκούσις των ένκαταστάσεων, ή θγεινή τοποθεσία του κτιρίου και ή παρεχόμενη έπαρκής και έπιμελημένη τροφή, έγγυώνται διά τας οικοτόρους τήν άννετον και εχθράστον διαμονήν, καθώς και τήν άποδοτικήν και άπερίσπαστον έπίδοσιν εις τας σπουδάς και μελέτας των.

Περισσότεραι πληροφορίαι έν τώ **Ίδρύματι τηλ. 80-685.**

Ι. Π. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής Κεντρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης
Έρμού 73. Τηλ. 71-339

ΧΑΡΗΣ ΕΡΜΕΙΔΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Άγίας Σοφίας 16. Τηλ. 77-981

Θεσσαλονίκη

Η έκτύπως έγινετο εις τά καλλιτεχνικά τυπογραφεία «ΤΕΧΝΗ» Φρ. Ρούσβελτ 48 Θεσσαλονίκη

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ 20ς ΗΛΙΑΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ

Του κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΒΡΑΜΑΝΤΗ

Συνεπής στην διόχρησιν μου να δώσω δι' άλλου σημεῖματός μου πληρέστερη περιγραφή...

διεδραμάτισαν τὸ σπουδαιότερο ὄλο σὴ δημιουργία τῆς «Ποντιακῆς Στέγης Νικαίας - Κορυθαλλοῦ, δὲν μποροῦν νὰ μὴ παραδειχθῶν δι' ἡ. Σπανάκη...

ποῖα πρωτίστως τιμῆ τὸ σύνολο τῶν μελῶν τῆς «Ανεκήμερῶν τῶν Η. Σπανάκη...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΟΥΜΤΖΙΔΗΣ ΕΝΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ

Του κ. Χαράλ. Κιαρχίδου, Δικηγόρου (Αγτιπροέδρου τῆς Εὐδ. Λέσχης Θεσσαλίας)

Πρὸ δύο μηνῶν περίπου, ὑπὸ δρεπάνου τῆς ἐπαράτου μοίρας, ἐπέσεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἕνας ὑψηλὸς βλαστός...

τριάντα ἕως πενήντα χιλιάδας χρυσῆς λίρας Ἀγγλίας. Σκοπὸς τοῦ διαθέτου εἶναι ἡ προστασία τῆς υγείας τῶν συνανθρώπων...

δαν. Εἶναι ἀξίταινοι διὰ τὰς ἐκείστας δωρεάς τῶν, ἡ τοποθεσία δὲ διαθέτου εἶναι ἡ προστασία τῆς υγείας τῶν συνανθρώπων...

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΑΚΚΑ

Νικαία 14-7-61 Πρὸς τὴν Συντακτικὴν «Ἐπιτροπὴν τοῦ «Βήματος»

καὶ τὴν ἑξακοσιτῶν ἐκ βάρους τὸν κ. Ἀβραμάντην διὰ τὰ ὅσα ἐγκωμιαστικὰ ἔγραψε...

κῆς ἡ παράλληλος προβολὴ καὶ τῶν άλλων. Ἀρθρὸ δημοσίως ἀναφερόμεθα πλὴν σὲ γεγονότα...

Τότε καὶ μόνον θὰ εἶναι πλήρης καὶ ἀντικειμενικὴ ἡ εἰκόνα ποῦ ἀφορᾷ τὰς μέχοι τοῦδε προοδευτικὰς ἐξελίξεις τῆς Ε.Π.Ν.Κ.

ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΜΙΑΣ ΠΕΝΤΑΚΟΣΑΕΤΙΑΣ

ΠΩΣ ΗΛΩΘΗ Η ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ

Μὲ τὴν κατάκτησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μόνον καὶ ὁ ἴδιος ὁ Πορθητὴς συνηθάνετο...

πᾶσης Ἀνατολῆς, ὁ Μέγας Κομνηνός. (Αὐτὸς ἦτο ὁ ἐπίσημος τίτλος τῶν Ἀυτοκρατόρων τῆς Τραπεζουπόλεως).

τὴν πρωτοουσαν τοῦ ἐδέχθη να καταστῆ ὑποτελής τοῦ Μωάμεθ καὶ νὰ πληρῶν ἐπιτοίμα 2.000 χρυσῶ νομίσματα...

† Ι. Παπαδοπούλου (τέως Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου) Βουργουδίας Φιλίππων τὸν Κάλον, παρρησιῶν αὐτῶν πρὸς τοῦτο.

λά, μετέφερον εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκείθεν εἰς Ἀδριανούπολιν...

ἐθα οὗτος ἀνεπιφύλακτος ὑποστηρίξει, δι' ἡ Τραπεζοῦς ἡλόθη κατόπιν προδοσίας, ὁ κ. Λαμφιδῆς ἀναλαμβάνει νὰ ρίψη τὰ φῶτα τοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος...

ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ "ΣΤΕΓΗ ΦΟΙΤΗΤΟΥ," ΤΗΣ ΕΥ. ΛΕΣΧΗΣ

(Επιστολή ἐνὸς οἰκοτροφῶν πρὸς τοὺς γονεῖς του) Ἐν Θεσ/νίκη τῆ 25.10.60

Σεβαστοὶ μου γονεῖς, «Υγιάν και Ἐυλογίαν»! Σὺς γράφω τὸ πῶς σπουδαῖο και τὸ πῶς χαριόδουν γονεῖς τῆς χρονιάς αὐτῆς...

ταλιῶν και τῶν ποτηριῶν, μὰς χαρίση ποντιακὴ μουσικὴ, αἰσθανόμεστε μερικὰς ἀπὸ τὶς ὀριότερες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας...

Καὶ δὲν λύεται μόνο τὸ οἰκονομικὸ μὴν πρὸςβλημα ἀλλὰ βρῆκα ἓνα δευτέρο οἰκογενειακὸ καὶ ἀδελφικὸ περιβάλλον!

Τὰ βράδια, ὅστερ' ἀπ' τὰ μαθήματα και τὸ δεῖπνο ἀνταλλάσσομε μεταξὺ μας γνώμες γύρω ἀπ' τὰ μαθήματα και τὸ ζήτηματα...

Κι' ἂν πῆτε γιὰ καθαριότητα, εἶμαστε ζῆλωτοὶ! Ὄταν γυρῶμε ἀπ' τὰ μαθήματα δὲν τὸ βρῶμε καθαρισμένα...

Και μαζεύομαστε γύρω ἀπ' αὐτόν, πὺν παίρνει ἐπιταγὴ ἢ γράμμα σὰν νὰ ἐρχονται ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ σπίτι μας γιὰ μὰς...

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Τοῦ κ. ΜΙΑΤ. ΝΥΜΦΟΠΟΥΛΟΥ

Κατόπι τῶν λεχθέντων εἰς τὸ Παμποντιακὸν Συνεδριον κρινώ ἀπαραίτητον νὰ ἐκφρασθῶ τῆς γνώμῆν μου ἐπὶ συνθεμάτων, ἢ ἐπὶ τοῦ οἰοῦν συζήτησις πρέπει νὰ γενικευθῆ...

Καίτοι δὲν ἀκούσῃ μερικὰ ἀνοστα ποντιακὰ τραγούδια και μερικὰ ποντιακὰ μουσικὰ ὄργανα...

Κύριοι δὲ διοικηταὶ τῶν Ποντιακῶν Συλλόγων, βροντοφωνῶ ἀπὸ τῶν πολυτίμων τούτων σελίδων τοῦ ἡγαπημένου μας «Βήματος» τὰ ἑξῆς: Ἔμεῖς ὁ λαὸς, ἔμεῖς ποὺ γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε στὸν Πόντο...

Ζῶν τῶν γνησίων κειμηλίων τῆς Ποντιακῆς μας ζωῆς. Ἔμεῖς ὁ λαὸς δικαιολογοῦμε ἐπίσης ἑκείνους ποὺ λέν ὅτι μερικὸι Ποντιακοὶ Σύλλογοι δὲν ἐν τοῦς καί γε ται κα ρ φ ἴ ἂν ἐφαρμοζονται ἢ ἄχι πιστῶς τὰ ἀνωτέρω...

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Κ. Γ. ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΟΥ ΠΡΟΣ Π. ΜΕΛΑΝΟΦΥΔΗΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 4ης σελίδος) ἔχουν κοροὶν λεπτὸν καὶ ἐπιμῆκη και εἰς τὴν κορυφῆν ἑι εὐώδεις κάλυκα με χρώμα μελάνης ὡς τὰ ἀνήθη τοῦ λειρῶ (λουίνης, ζουμπούλ, τσιτσέκι)...

λόγου; εἰς παθήσεις τῶν ὀφθαλμῶν των. Αἱ γράσι τῆς Ἄργυρουπύλης ἔπασαι εἰς μεγάλον ποσοστὸν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν των, ἕξ αἰτίας τῆς καταχρῆσεως καὶ ἐπιχρῆσεως ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των ὑπερθέρμου ὕδατος...

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Κ. Γ. ΣΑΚΚΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος) τος ὑπὸ τοῦ κ. Ἀβραμάντη θὰ ἠθέλατε νὰ δημοσιεύσετε ὡς συμπλήρωμα τοῦ ὅλου θέματος σχετικὴν περιληπτικὴν ἐκθέσιν μου, στὴν ὁποίαν θὰ ἀναφῆρω με συνοπτικὰ σύντομα σχόλια ὅλους τοὺς στερεοῖς συνεργάτες ὡς: και τοὺς ἄλλους συνεργεστάς, χωρὶς τὴν βαρυσήμαντον συμβολὴν τῶν ὁποίων, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνον ὅσα ἐγιναν...

μεν φόρον τιμῆς και ἐγνωμοσύνης, πρὸς ὅλους ἑκείνους τοὺς ἐπὶ σειράν ἐτῶν ὑπερανθρώπων καὶ ἀντιδοτελῶς ἀγνωσθέντας και μοχθησαντας, γιὰ τὴν αἴγλην και τὴν προδον τῆς Ε.Π.Ν.Κ. και γενικώτερα γιὰ τὴν προαγωγήν και τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἀθάνας Ποντιακῆς μας Ἰδέας...

ΟΙ ΤΡΩΦΙΜΟΙ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος ἐπιχρῆσεως καὶ τοξώσεως τοῦ ἠθικοῦ μας φρονήματος, μὰς συμπαραστήτα ἡ μεγάλη ψυχὴ τοῦ Ποντιακοῦ Κοινού, ἢ πρῶτος καὶ Ἐλληνικοῦ Κράτους και ἡ Ὑμετέρα Πατρικὴ Στοιχίη...

ὅς θὰ μὰς ὀδηγήσῃ εἰς ἀσφαλῆ λιμένα. Ἐν κατακλείδι παρακαλοῦμεν τὴν Ἐσοχότητα Σας, ὅπως δεχθῆτε τὰς ἀπειροὺς εὐχαριστίας και τὴν αἰώνιον ἐγνωμοσύνην μας.

ΕΛΛΗΝ Κ. ΒΑΣΙΛΕΥΡΑΔΗΣ ΙΑΤΡΟΤ-ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ Διευθυντῆς Καρδιολογικῆς Κλινικῆς Ἰατρεῖον-Ὀικία Ἰωνος Δραγοῦμη 52 Θεσσαλονίκη-Τηλ. 79-830

Ε. ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ΚΑΦΤΑΝΤΖΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ Ἐγνατίας 73 Τηλ. 20-550

Τριήμερον Πανελληνίον Παμποντιακὸν Φεστιβάλ εἰς Καβάλαν και Ἀρχαίον Θέατρον Φιλίππων:

28, 29, και 30 Ἰουλιου ἔ. ἔ. Τρεῖς ἡμέρες Πανελληνίων ποντιακῶν ἐκδηλώσεων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας Φρειδερίκης.

Συμμετέχουν τὰ Ποντιακὰ Σωματεία ὅλης τῆς Ἑλλάδος, οἱ Καλλιτεχνικοὶ Ποντιακοὶ Ὄργανισμοὶ και ὅλοι οἱ πνευματικοὶ ποντιακοὶ παράγοντες. Τρεῖς ἡμέρες ἀλησμόνητες διδύσσους θὰ παρερρεθῶν.

Αγοράζετε ΛΑΧΕΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΑ. Εἶναι καθῆκον, ἀλλὰ και συμφέρον σας. Τιμὴ λαχνῶν δραχμαὶ 10

ΕΝΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΥΡΓΕΤΗΣ Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος θῆκῆς του, και προτρέπει τοὺς μεγαυτάνας τοῦ πλοῦτου ν' ἀκολουθήσουν τὴν τροχίαν τοῦ ἐξ Ἀνατολῶν πορνεύοντος λαμ προτάτου αὐτοῦ ΑΣΤΕΡΟΣ...

Μακαρία του ἡ μνήμη εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΞΕΝΙΤΙΔΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡ-ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ Ρουσόβελτ 34 Τηλ. 6-50 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΜΑΣ

Η "ΣΤΕΓΗ ΑΠΟΡΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ"

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΝΟΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΙ ΚΟΜΗΝΟΙ ΔΡΑΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΕΟΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ



Ένα κρημα το μέγιστο πάγκου των Κομηνηών

Ο επισκέπτης της όρειας και μαρτυρικής πόλεως της Μακεδονίας, της Δράμας, εθώς εξ αρχής θα σταθή έκστατικός πρό ενός, μοναδικού ίσως φαινομένου για τις πόλεις της Β. Ελλάδος, του μεγάλου και ωραιότατου πάγκου εις το κέντρον σχεδόν της πόλεως, Διαβάζοντας την επιγραφή πάναν στην κεντρική πύλη, καθώς και την επιγραφή στην είσοδο του μικρού και περικαλλούς οικήματος στο εσωτερικό του πάγκου, θα αντιληφθή άμέσως ο ξένος επισκέπτης ότι το θαυμάσιο αυτό έργο είναι επίσημο ιδιαιτητικόν ενός προοδευτικού και δυναμικού Σωματείου.

τριοπισμό των Ποντίων, κατόρθωσαν οι Κομηνηοί να οί - Δράμας κατά την υπερτριαντάχρονη σταδιοδρομία τους να αναπτύξουν εξαιρετική δραστηριότητα και να αναλάβουν πρωτοποριακό ρόλο σε όλες τις εκδηλώσεις. Γι' αυτό και πολύ δίκαια ή φήμη των Κομηνηών - Δράμας έφτασε ο' όλα τα πέρατα της Ελλάδος.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιον του Συλλόγου Ποντίων Δράμας «ΟΙ ΚΟΜΗΝΟΙ», που βγήκε από τις άρχαιότητες του μηνός Μαΐου, έ.έ. αποτελείται από τους κ.κ. 1) Γεωργιάδη Νικόλαον, Πρόεδρον, 2) Καρβουνίδη Στεφάνον, Αντιπρόεδρον, 3) Σαλονιδή Θεόδωρον, Γεν. Γραμματέα, 4) Πουλασουλίδην Πάυλον Ταμίαν, 5) Εύθυβουλήν Γεωργίον, 6) Σαμψιλήν Εθραϊήν, 7) Κοφιδήν Πετριλήν, συμβούλους.

Όπως οι παλαιότεροι, έτσι και η τωρινή σύνθεσις του Διοικ. Συμβουλίου των Κομηνηών - Δράμας, μάς παρέχει την βεβαίωσινα ότι τα λαμπρά ανέθε Ποντιακό Σωματείο της Β. Ελλάδος, θα αποτελή και στο μέλλον παράδειγμα προς μίμηση.

X. Α.

ΣΥΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΕΙΣ ΠΟΝΤΙΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ

Είς τον Πόντιον Ταξίαρχον κ. Αχιλλέα Παυλίδην, υιόν του σεβαστού Προέδρου της ΠΑΜ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ κ. Ελευθ. Παυλίδου και γαμβρόν επί θυγατρί του αιμνήστου Γρηγορίου του κλεινού Φροντιστηρίου της Τραπεζοπόλεως Νικ. Λιδωξόου, επί τη επείγουσα και κατ' έκλογήν προαγωγή αυτού εις τον βαθμόν του Υποστρατήγου, εκφράζομεν τα θερμά μας συγχαρητήρια και ευχόμεθα αδιάλειπτον σύντροφον και της νέας του υπηρεσίας την ευφροσύνην πάντοτε μείναι του δνόματός του, ή οποια τιμή κατ' έξοχήν την Ιδαιτητέον του πατρίδα.

Εν Αθήναις τή 9η Ιουλίου 1961.

ΚΩΝΣΤ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝ ΑΒΡΑΜΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡ. ΣΑΚΚΑΣ

Με ιδιαίτερον συγκίνησιν και υπερφάνειαν πατριωτικήν, χαριετίζει ή Εφημερίς μας και όλος ο Ποντιακός κόσμος της Β. Ελλάδος τον Πόντιον Στρατηγόν μας κ. Αχιλλέα Παυλίδην διά την επα-

(Συνέχεια εκ της 1ης σελίδος) να εξασφαλίσουν ένα κρεβάτι για το κουρασμένο και αδύνατο από τις στερήσεις κορμί του και να του δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις μιας καλής διατροφής, και διαμονής. Έτσι ληφθήκε ή «Στέγη Απόρου Σπουδαστού» ή οποία εγκατεστημένη στην οδό Πρωξένου Κορομηλά 44 έκλεισε σήμερα τα τέσσαρα χρόνια της ζωής της κάτω από την γενναϊόφρονα προστασία της Εβξείνου Λέσχης Θεοβίνκης και με την συνδρομή πολλών άλλων Ποντιακών Σωματειών και των Ποντίων γενικότερα.

Έλάτε τώρα μαζί μας, στο έσωτερικό της Στέγης για να την γνωρίσετε καλύτερα από κοντά, για να δήτε την ζωή μας εκεί μέσα και να ζήσετε και εσείς λίγο μαζί μας.

Ανοίγοντας την πόρτα της Στέγης και μπαίνοντας στο σαλόνι που χρησιμοποιείται και για τραπεζαρία και για άγνωστο ή τον χειμώνα, θα βρεθήτε μπροστά σε μια πινακίδα, μπροστά στον «Εσωτερικό Κανονισμό» της Στέγης που είναι κρεμασμένος στον τοίχο και υπογράφεται από τους κ.κ. Ι. Σμυωνίδη πρόεδρον τότε της Λέσχης και Χ. Λυσσαρίδη γενικό γραμματέα της.

Διαβάζοντας τον κανονισμό της Στέγης θα νομίσετε, ότι πράγματι είναι ένας στρατώνος με τους σχετικούς περιορισμούς μέσα στην άπεραντη ελευθερία του Δέν περιλαμβάνει ασυτηρούς όρους, ούτε περιορισμούς, αλλά απλούστατα, αναφέρει ώριμμένα παραινέσεις, μερικες συμβουλές στους οικοτρόφους σχετικά με την συμπεριφορά τους και την στάσι τους μέσα στο οικοτροφείο.

Στην Στέγη δεν υπάρχει διοικητής.

Διευθύνεται από επιμελητή ένα ή δύο ανάλογα, οι όποιοι είναι και αυτοί φοιτητές οικοτρόφοι και όρίζονται από την Εβξείνου Λέσχη Θεοβίνκης.

Δουλειά του επιμελητού είναι να φροντίσει διά την τάξη και την ομαλή λειτουργία της Στέγης. Να κρατή ένήμερο την Εβξείνου Λέσχη Θεοβίνκης και να όριζει την ήμερησία ύπευπύθυνη έπιτροπή, από δύο φοιτητές, για το συστόριο και την τάξη στην Στέγη. Έτσι κάθε 15 ήμερες κάθε φοιτητής για μια ήμερα συμμετέχει στην λεγόμενη «ήμερησία της ήμέρας».

Η διμελής αυτή έπιτροπή θα σικωδή το πρωί θα τακτοποίηση σχετικώς το σαλόνι, θα φροντίσει για το πέταγμα των απορριμμάτων και θα άναψη τον χειμώνα την θερμάστρα. Μετά από αυτά θα πάρη τον κατάλογο δινών από τον Συστατιάρχη, που και αυτός είναι τρώφιμος φοιτητής και όριζετά από την Λέσχη, και θα βγη στην αγορά για τα καθημερινά ψώνια. Όλα αυτά πρέπει να γίνουν μέχρι τις 9 ή ώρα το πρωί. Στην συνέ-

χεια θα βοηθήσει την μαγειρεία στην κουζίνα για να έτοιμάσει το φαγητό της ήμέρας. Το μεσημερινό σεβρίσισμα γίνεται κ' αυτό από την ήμερησία της ήμέρας και μόνο το βραδυνό από την μαγειρεία, ληφθήκε ή «Στέγη Απόρου Σπουδαστού» ή οποία εγκατεστημένη στην οδό Πρωξένου Κορομηλά 44 έκλεισε σήμερα τα τέσσαρα χρόνια της ζωής της κάτω από την γενναϊόφρονα προστασία της Εβξείνου Λέσχης Θεοβίνκης και με την συνδρομή πολλών άλλων Ποντιακών Σωματειών και των Ποντίων γενικότερα.

Έλάτε τώρα μαζί μας, στο έσωτερικό της Στέγης για να την γνωρίσετε καλύτερα από κοντά, για να δήτε την ζωή μας εκεί μέσα και να ζήσετε και εσείς λίγο μαζί μας.

Ανοίγοντας την πόρτα της Στέγης και μπαίνοντας στο σαλόνι που χρησιμοποιείται και για τραπεζαρία και για άγνωστο ή τον χειμώνα, θα βρεθήτε μπροστά σε μια πινακίδα, μπροστά στον «Εσωτερικό Κανονισμό» της Στέγης που είναι κρεμασμένος στον τοίχο και υπογράφεται από τους κ.κ. Ι. Σμυωνίδη πρόεδρον τότε της Λέσχης και Χ. Λυσσαρίδη γενικό γραμματέα της.

Διαβάζοντας τον κανονισμό της Στέγης θα νομίσετε, ότι πράγματι είναι ένας στρατώνος με τους σχετικούς περιορισμούς μέσα στην άπεραντη ελευθερία του Δέν περιλαμβάνει ασυτηρούς όρους, ούτε περιορισμούς, αλλά απλούστατα, αναφέρει ώριμμένα παραινέσεις, μερικες συμβουλές στους οικοτρόφους σχετικά με την συμπεριφορά τους και την στάσι τους μέσα στο οικοτροφείο.

Στην Στέγη δεν υπάρχει διοικητής.

Διευθύνεται από επιμελητή ένα ή δύο ανάλογα, οι όποιοι είναι και αυτοί φοιτητές οικοτρόφοι και όρίζονται από την Εβξείνου Λέσχη Θεοβίνκης.

Δουλειά του επιμελητού είναι να φροντίσει διά την τάξη και την ομαλή λειτουργία της Στέγης. Να κρατή ένήμερο την Εβξείνου Λέσχη Θεοβίνκης και να όριζει την ήμερησία ύπευπύθυνη έπιτροπή, από δύο φοιτητές, για το συστόριο και την τάξη στην Στέγη. Έτσι κάθε 15 ήμερες κάθε φοιτητής για μια ήμερα συμμετέχει στην λεγόμενη «ήμερησία της ήμέρας».

Η διμελής αυτή έπιτροπή θα σικωδή το πρωί θα τακτοποίηση σχετικώς το σαλόνι, θα φροντίσει για το πέταγμα των απορριμμάτων και θα άναψη τον χειμώνα την θερμάστρα. Μετά από αυτά θα πάρη τον κατάλογο δινών από τον Συστατιάρχη, που και αυτός είναι τρώφιμος φοιτητής και όριζετά από την Λέσχη, και θα βγη στην αγορά για τα καθημερινά ψώνια. Όλα αυτά πρέπει να γίνουν μέχρι τις 9 ή ώρα το πρωί. Στην συνέ-

Εξαιρετική δραστηριότητα παρασχέζουν οι Πόντιοι της Ακριτικής περιφέρειας Καστορίας.

— Τρεις κατά σειράν εκδηλώσεις του νεοδιδρυμένου σωματείου υπό την επωνυμία «Εβξείνος Λέσχη Νομού Καστορίας» έλαβον χώρα και οι τρεις με πλήρη έπιτυχία.

Κατά το Καταστατικόν της Λέσχης το όποιον ένεκρίθη διά της υπ' αρί. 25) 1961 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Καστορίας, όρίζεται ως ήμερα έσορτης του Σωματείου ή 23η Απριλίου, ήμερα έσορτης του Αγίου Γεωργίου προστάτου των Ποντίων, γιατί τον Άγιον Γεωργιον πάντα επεκαλούντο οι Πόντιοι τόσο εκεί στην άλησμονήτη Πατρίδα όσο και εδώ εις όλες τις εκδηλώσεις της ζωής των, ακόμα και στις έρωτικές των τοιαύτες όπως λέγει και το τραγούδι:

«Ά Γιώρ' μι' ποδεξίλωσε με
(τ' άσπρον τ' αλόγοτον
έπαρ' και δέδα κρέμμον με
σ' έγάπ' μι' τ' έγκαλόπον»

Οι πρώτοι ιδρυται του Σωματείου διά να είναι σύμφωνοι και με το καταστατικόν αλλά και με το εκ θεού άρχεσθαι άπεράσασαν και επραγματοποίησαν την πρώτην έπιτυχημένην έφορταστικήν εκδρομήν στην όρειά κομόπολη την Μεσοσταμίαν, όπου επί δεσπόζοντος ύψώματος βρίσκεται το παρεκλήσιον του Αγ. Γεωργίου και εκεί έρωτάσθη ή πρώτη θρησκευτική γιορτή του Σωματείου. Στην έσορτη αυτή ή οποία έλαβε πανηγυρικόν χαρακτήρα παρέστησαν θρησκευτικά, πολιτικά, και δημοτικά άρχαί και έτσι καθιερώθη και θα εκτελήται κάθε χρόνο ως έσορτή πλέον του Σωματείου.

— Δευτέρα συγκέντρωσις ήταν ή Γενική Συνέλευσις των μελών, που έγινε στο Άργος

Όρεστικόν διά την άνάδειξιν του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου. Στην συγκέντρωσι αυτή παρέστησαν άνω των 200 μελών έξ όλων των χωρίων της περιφέρειας όπου και έλογοδότησαν ή προσωρινή Διοικούσα Έπιτροπή.

Στην άρχή ο κ. Αδαμίδης άνέπτυξε την μέχρι τοϋδε γινομένην εργασία και κατόπιν ο δικηγόρος κ. Π. Πανιδης και ή δονατίατρος Πότη Βαφειάδου άνέπτυξαν τους σκοπούς και τας επιδιώξεις του Σωματείου και την ιεράν υποχρέωσιν της διατηρήσεως των ήθων, έθιμων και παραδόσεων. Είς την συνέλευσιν αυτήν παρήσθη και ο κ. Γρ. Σαββινούπουλος μέλος του Διοικ. Συμβουλίου της Εβξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης ως εκπρόσωπος αυτής και μετέφερε τόν θερμόν χαριστήριον των μελών της Λέσχης Θεσσαλονίκης προς τά μέλη της Λέσχης Καστορίας.

Έπειτα ο κ. Χρ. Σπυρρόπουλος άνεφέρθη στην δράσιν και την ζωήν των Προγόνων μας εκεί στον Πόντον και την με κάθε θυσία διατήρησιν του Έθιμου και της θρησκείας σε ήμερας χαλεπάς για τον άκρατον έκείνον Έλλητισμόν. Και κατόπιν έπηκολούθησαν άρχαιότητες.

Τό έκλεγέν πρώτον Διοικητικόν Συμβούλιον καθιερίσθη εις σώμα έξ έξης:

1. Κηρυττόπουλος Κων. Ξενοδόχος, Πρόεδρος.
2. Πανιδης Παναγιώτης δικηγόρος, Αντιπρόεδρος.
3. Βαφειάδου Πότη δονατίατρος, Γεν. Έφορος.
4. Αδαμίδης Απρόστολος δικηγόρος, Γεν. Γραμματέας.
5. Μαυρίδης Νίκος Ταμειάρχης, Ταμίας.

Και Σύμβουλοι Μουχενίδου Κλαίρον μικροβιολόγος, Έφορ μίδης Θεόδωρος καθηγητής, Αμμαντιδης Σοφοκλής έκπαίδευτικός και Σπυρρόπουλος Χρ. γεωργός.

Μετά την έκλογήν άπεφασίσθη άπόφασιν να γίνη και τρίτη συγκέντρωσις, ύποσυνεστιασεως στην Καστορία τάρα, στην πρωτεύουσα του Νομού. Η συγκέντρωσις αυτή έπραγματοποιήθη στο κοσμηκό Κέντρο «Κασανά» της Καστορίας και έλαβε πανηγυρικόν χαρακτήρα.

Κληθέντες παρέστησαν ο Σε βασικώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ.κ. Δαρρόδος, ο Ταξίαρχος της 15ης Μεραρχίας μετά της συζύγου του, ο διευθυντής Νομαρχίας του Νομαρχίου άπουσιάζοντος εις Αθήνας, ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών μετά της συζύγου του, ο Δήμαρχος και ή κ. Παπαμνητζάρη, ο Ι. Αντωνιάδης Πρόεδρος της εις Μελδούρην Αδστορίας Ποντιακής Αδελφότητος, το Διοικ. Συμβούλιον της Λέσχης και πλήθος κόσμου.

Στην άρχή, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκ ήμερον του Δ. Συμβουλίου προσέφυνησε προσελθέντας ή κ. Πότη Βαφειάδου ή οποία με την διακρίνωσαν αυτήν γλαφυρότητα άνέπτυξε τους σκοπούς και έπιδιώξεις καθώς και την Έθνη κοκοκωνικήν άποστολήν της Εβξείνου Λέσχης Νομού Καστορίας. Την συγκέντρωσιν έπειτα έχαιρέτισαν οι παρσσάτες ως και ο Πρόεδρος της Ποντιακής αδελφότητος Ποντίων Αδστορίας μεταφέρου θερμόν χαριστήριον και έλος άνε γνώσθη έπιστολή του έν Θεσσαλονίκη Γρηγ. Σαββινούπουλου δι' ης αυτός έχαιρέτισε την πρώτην δημοσίαν εκδήλωσιν του Ποντιακού και Μικρασιατικού πληθυσμού του Νομού Καστορίας.

Επηκολούθησε δέπνον και χορδές συνοδεία εσωαπτικής μουσικής, την όποιαν έπίασισεν ο εκ Θεσσαλονίκης άφιχθείς βετεράνος της λύρας ο παρίσημος Γάγος Πετρίδης, ο όποιος έβωσεν ιδιαιτερον τόνον και γούδια στοδές Ποντιακούς χορούς. Η διασκεδάσις δήκεσε μέτρον των πρώτων άδων με άδιάσπαστο το κέρη και την εϊθμία.

Ένα μεγάλο έδυε άδίζει στο Διοικ. Συμβούλιον της Εβξείνου Λέσχης Καστορίας, στο όποιον έχορήμεθα με δλη μας την ψυχή να πσανατοποίησι όλους τους σκοπούς που έπίδίδκει και ίθιστίσεως την άπόκτησιν ιδιοκτητον στέγης.

ΓΡ. ΣΑΒ.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΕΠΕΞΗΓΗΣΙΣ ΟΙ ΠΟΝΤΙΑΚΕΣ ΣΤΟΛΕΣ

Του κ. Γρηγ. Σαββινούπουλου

Έπί τη ευκαιρία των έφορταστικών εκδηλώσεων του Παγκάλινου Πανηγυριού, που έγιναν στο Συναικισμό Έλευθέρια της Θεσσαλονίκης από τους Ποντίους εκ Ρωσίας, δημοσιεύθηκε στη «Μακεδονία» της 12-4-61 μια φωτογραφία ζυκοφόρων που συγκροτήματος της Ν. Σάντας. Η φωτογραφία εκείνη έγινε άφορμή να γραφή ο κ. Τ. Παρασκευόπουλος ώριμμένες παρατηρήσεις δσον άφορα το κανονικό ντύσιμο, το δέσιμο της κουκούλας και γενικά την όλη εμφάνισι της Ποντιακής στολής. Τό δημοσίευσμα έκείνο, όπως ήταν έπόμιο, έχορτάλεσε την λύπη και την αγανάκτηση του συγκροτήματος της Ν. Σάντας, των νέων εκείνων που έδωσαν όμολογουμένως ζωτικότητα στο γλέντι του πανηγυριού. Ασφαλώς δδ ή φωτογραφία εκείνη θα έλήφθη, όπως όπως την ώρα άκριβώς που είχεν άνάψει το γλέντι και όπως είναι φυσικόν σε τέτοιες περιπτώσεις δεν φροντίσει κανείς στη έπιμελή εμφάνισή του.

Αλλά και εκεί στον Πόντο δεν ντυνόταν ή δεν έδεσαν την κουκούλα όλοι με τον ίδιο και τόν αυτόν τρόπον. Η στολή βέβαια ήταν ή ίδια, αλλά τα διάφορα έξαρτήματα και στολίδια, τὰ μέστια και τὰ τσάμπουρορ όύκια, τὰ φουδ εκλίκια και τὰ τσοφέκια, τὰ κάμας και τὰ μαχαιρία, όλα αυτά ποδ συνθέτουν την Ποντιακήν Στολήν, συμπεριλαμβανομένου και του δεσμάτος της κουκούλας, ήταν διαφορετικά από τόπο σε τόπο.

Τό συγκρότημα της Ν. Σάντας είναι ένα από τα πρώτα καταρισθέντα εδώ στην Ελλάδα συγκροτήματα και ή προκάθειά του έπανείρη, γιατί ο όμιλος αυτός έπαιξε ήθησε πολλές πόλεις της Μακεδονίας διδοντας θεατρικές και χορευτικές παραστάσεις και παντού έγινετο «άντικείμενον» θερμόν

εκδηλώσεων και συγχαρητηριών. Τα έννευτικά αυτά παιδιά της Ν. Σάντας άς θεωρήσουν τις παρατηρήσεις του κ. Παρασκευόπουλου σαν παραίνέσεις και συμβουλές, ποδ άπευθύνονται σ' όλα τα συγκροτήματα και άς έχακολουθήσουν με την αυτόν ζήλον το πατριωτικό τους έργο.

ΔΩΡΕΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ «ΣΤΕΓΗΣ ΑΠΟΡΟΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ» ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ

Η κ. Κλειώ Βαγιανού αντί τεσσαρακονθήμερον μνημοσύνην της Ιατρού Ανδρέα Βαγιανού, διέδωκεν ύπερ της «Στέγης Απόρου Φοιτητών» της Εβξείνου Λέσχης, το ποσό των έξ χιλιάδων (6.000) δραχμών. Η Εβξείνος Λέσχη Θεσσαλονίκης, και ή Εφημερίς μας, έχαιραστίν και την συγχαίρων θερμότατα.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΛΗΣ

Γενομένων άρχαιουσιών εις το Σωματεϊόν «Παναγία Σουμελά» την 25ην Ιουνίου 1961, έβελήγη το Γενικόν Συμβούλιον αυτού το όποιον έν συνεχεία καθιερίσθη εις σώμα ως έξης:

Κτενίδης Φ. Πρόεδρος, Φυλιζής Δ. Α. Αντιπρόεδρος, Παρκασιδης Γεωρ. Β. Αντιπρόεδρος, Κογκάλιδης Όοφ. Γεν. Γραμματέας, Αθανασιάδης Άθαν. Ταμίας, Τρακιίδης Ανέστ. Ειδικός Γραμματέας, Κτενίδης Αλέξ. Έφορος Γραφείων, Τανιμανίδης Παν. Έφορος Μονής, Έλευθεριάδης Έλευθ. Υπεύθυνος Τύπου Ζαχαριάδης Ζ. Κογκάλιδου Αγάθη, Κοσμίδης Έδρ., Κουλαουζίδης Χρ., Μουμιζίδης Άρ., Μουρατχανίδης Αλλ., Πανιδης Θεοφ., Πανιδης Κ., Παρασκευόπουλος Κ., Περασίδης Έλ., Τσαλιγούπουλος Γαβρ., Χαριτίδης Άπ.

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΑΙ ΠΟΝΤΙΟΙ!

Τό θεσπιζόμενον και πραγματοποιούμενον διά πρώτην φοράν τριήμερον παμποντιακόν Φεστιβάλ εις Κοβάλαν και εις το Άρχαϊόν Θέατρον Φιλίππων - Καβάλας υπό την ύψηλήν προστασίαν της Α. Μ. της Βασιλίσσης, μάς περιμένει όλους.

Εκεί θα έμφανισθούν τα όρωα και άγνά ποντιακά ήθη και έθιμα και όλη ή πλουσία Ποντιακή Λαογραφία. Εκεί θα παρουσιασθούν οι θύλοιο, αι παραδόσεις, τὰ ιδανικά και ή ήρωική ζωή των Έλληνων εις τόν Πόντον. Εκεί θα δοθή ή ευκαιρία να άποδειχθή περιτρώνας ή μεγάλη προσφορά του Έλληνοποντιακού Πολιτισμού εις την μακράναινα Ιστορίαν του Έλληνικού Έθνους. Εκεί τέλος θα έπιδειχθούν ή άδάμαστος έλληνική ψυχή και το προοδευτικόν πνεύμα των Ποντίων, ή ζωτικότητα και ή δυναμικότης του Ποντιακού Στοιχειού.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΜΠΟΝΤΙΑΚΟΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΒΑΛΛΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ 28, 29 και 30 Ιουλίου 1961